

Raport

ze spotkania dyskusyjnego Zespołu Lokalnej Współpracy odbytego w dniu 30 listopada 2011 r. w ramach prac nad sporządzeniem projektu Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031

W związku z realizacją projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski” w dniu 30 listopada 2011 r. w siedzibie Nadleśnictwa Janów Lubelski w Janowie Lubelskim przy ulicy Bohaterów Porytowego Wzgórza 35 odbyło się ostatnie (z cyklu zaplanowanych w toku prac) spotkanie dyskusyjne Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) zorganizowane w ramach przygotowania Planu Zadań Ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031.

Do udziału w spotkaniu zostało zaproszonych 55 podmiotów reprezentujących kluczowe grupy interesu (osoby fizyczne, instytucje i stowarzyszenia). W spotkaniu wzięło udział 32 osoby, zgodnie listą obecności stanowiącą załącznik do niniejszego raportu, w tym właściciele gospodarstw rolnych, rybackich oraz przedstawiciele: Urzędów Gmin, Urzędów Miejskich, Starostw Powiatowych, Nadleśnictw, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie, Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli – Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Janowie Lubelskim, Zarządu Lubelskich Parków Krajobrazowych Oddział Terenowy Janów Lubelski ds. Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”, Klubu Żeglarskiego ZEFIR w Janowie Lubelskim, Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, a także pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie oraz przedstawiciele Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie – wykonawcy projektu PZO.

Spotkanie dyskusyjne ZLW rozpoczęło się o godzinie 9.00.

Otwarcia spotkania dokonała Pani Magdalena Sawicka – inspektor Wydziału Spraw Terenowych IV w Janowie Lubelskim Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie – koordynator projektu – omawiając sprawy organizacyjne, w tym porządek warsztatów przedstawiający się następująco:

- 9.00 – 9.10 Otwarcie warsztatów
- 9.10 – 9.30 Omówienie bieżących spraw organizacyjnych
- 9.30 – 10.30 Projekt Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich – propozycja niezbędnych działań ochronnych dla poszczególnych płątów siedlisk przyrodniczych leśnych i nieleśnych oraz monitoringu
- 10.30 – 10.45 Dyskusja

- 10.45 – 11.00 Przerwa na kawę
11.00 – 12.30 Projekt Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich – propozycja niezbędnych działań ochronnych dla poszczególnych gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk oraz ich monitoringu
12.30 – 12.45 Dyskusja
12.45 – 13.15 Wskazania do dokumentów planistycznych
13.15 – 13.30 Dyskusja
13.30 – 14.00 Propozycje zmian w SDF i korekty granicy dla obszaru Uroczyska Lasów Janowskich.
14.00 – 14.15 Dyskusja
14.15 – 14.30 Poczęstunek obiadowy

Następnie Pan Tadeusz Miśta – kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – przystąpił do zaprezentowania działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031.

W trakcie prezentacji głos zabrali:

7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)

7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska

7150 obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*

Pan Adam Rapa – zaproponował działania ochronne dla torfowiska wysokiego na terenie rezerwatu „Imielty Ług” poprzez usuwanie zarastającej go trzciny spowodowane stopniowym użyźnianiem gleby. Ponadto zaproponował usuwanie sosny jako działania ochronne na obszarze Bagna Rakowskiego oraz brzozy omszonej, która ma najwyższy wskaźnik transpiracji, co stanowi duże zagrożenie dla stosunków wodnych na tym terenie.

Pan Michał Skałba – stwierdził, że istnieje konieczność uregulowania stosunków wodnych na torfowisku poprzez zakaz spuszczenia wody i zaprzestanie gospodarki rybackiej, które to powodują postępującą degradację tego cennego obszaru.

Pan Henryk Rązewski – nadleśniczy Nadleśnictwa Janów Lubelski – odnośnie przedmówcy poinformował, że wg zadań ochronnych dla rezerwatu „Imielty Ług” woda ma być spuszczana, ponieważ w przeciwnym razie nastąpi zanik przedmiotu ochrony rezerwatu, a w przypadku Bagna Rakowskiego wątpliwość budzi możliwość nakazu wspólnocie wsi, która jest właścicielem terenu, usuwania brzozy czy sosny.

Pan Tadeusz Miśta – kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – podjął kwestię przyczyn pojawiania się brzozy na Bagnie Rakowskim. Powodem zarastania wydaje się zaburzenie pierwotnych stosunków wodnych przez zatamowanie przepływu wody przez powstałą drogę od strony Korytkowa. Udrożnienie przepływu spowoduje ustępowanie sukcesji. Podobnie jego zdaniem należy postępować z rezerwatem „Imielty Ług”, należy bowiem szukać przyczyn zarastania torfowiska a nie tylko skupiać się na usuwaniu skutków. Zwrócił uwagę na dyskusyjną kwestię związaną ze spuszczeniem wody ze stawów na Imielty Ługu, gdyż nie ma zupełnej

pewności, że zatrzymywanie wody nie pogorszy istniejącego stanu. Może warto rozważyć stały przepływ wody. Podjął również problem z dopływem miogenów z sąsiednich stawów. Zaznaczył także, że w kwestii działań ochronnych będą przeprowadzana konsultacje z hydrobiologami.

Pan Adam Rapa – zauważył, że jednym z największych zagrożeń dla torfowisk wysokich jest obniżanie poziomu wód gruntowych wywołujące procesy murszenia torfu, czyli nieodwracalnej degradacji, poprzez użyźnianie co w efekcie prowadzi do wkraczania trzciny.

Pan Marcin Kolejko – ichtiobiolog, adiunkt Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie – zwrócił uwagę, że na stawach występują stanowiska piskorza i różanki, a uwagi na to, że właściciele stawów rybnych traktują je jako obiekty produkcyjne, gatunki te nie znajdują się w ich zainteresowaniu. Spuszczanie wody w okresie jesiennym spowoduje wyginięcie tych gatunków.

Pan Konstanty Kasperuk – szef produkcji BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – zauważył, że gospodarka rybacka prowadzona jest na tym terenie przez okres ok. 100 lat w takiej formie i nie spowodowała ona wyginięcia tych gatunków.

Pan Marcin Kolejko – ichtiobiolog, adiunkt UP w Lublinie – w odpowiedzi na powyższe poinformował, że sytuacja piskorza jest nieco korzystniejsza niż różanki, populacje ich podlegają ciągłej fluktuacji i odbudowują się poprzez dostawanie się ich z innych zbiorników podczas wyższych stanów wód, bądź przenoszone są przez ptactwo wodne pomimo spuszczenia wody. Zwrócił uwagę, że występowanie różanki jest całkowicie skorelowane z mięczakami.

Pan Adam Rapa – nadmienił, że dużym zagrożeniem dla stawów jest wapnowanie zmieniające odczyn kwaśny wód w zbiornikach.

Pan Krzysztof Brzozowski – właściciel gospodarstwa rybackiego – poinformował, że na stawach obowiązuje zakaz wapnowania, a wobec zakazu spuszczenia wody gospodarka rybacka stanie się niemożliwa.

Pan Marcin Kolejko – ichtiobiolog, adiunkt UP w Lublinie – stwierdził, że sytuacja na stawach wymaga znalezienia konsensusu pomiędzy gospodarką rybacką a działaniami ochronnymi i zaproponował rozwiązanie, aby zobligować rybaków do wybierania różanki i piskorza i przenoszenia ich do zbiorników zimowych.

Pan Krzysztof Brzozowski – właściciel gospodarstwa rybackiego – zwrócił jednak uwagę, że obok różanki i piskorza w stawach notuje się również występowanie suma karłowatego, który zagraża także tym gatunkom, dlatego konieczne jest spuszczenie wody celem wyeliminowania tego drapieżnika.

Pan Marcin Kolejko – ichtiobiolog, adiunkt UP w Lublinie – wobec informacji o sumie karłowatym przyznał rację, że koniecznością jest spuszczenie wody i odławianie sumika, ponieważ jego obecność zagraża wszystkim rybom.

9170 grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*)

Pan Adam Rapa – stwierdził, że siedlisko grądu zostało zinwentaryzowane w miejscach gdzie faktycznie występują siedliska borowe, co budzi obawę wystąpienia poważnych komplikacji związanych z późniejszym wykonywaniem działań ochronnych na źle sklasyfikowanym siedlisku.

Pan Dariusz Piasecki - naczelnik Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Lublinie – odnosząc się do wątpliwości przedmówcy poinformował, że RDPL w Lublinie wystosowało pismo, w którym wnoszą o przeprowadzenie ponownej inwentaryzacji siedlisk na obszarze Natura 2000 PLH060031 Uroczyska Lasów Janowskich.

91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*)

Pan Tadeusz Mišta – kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – zwrócił szczególną uwagę na błędy przy kwalifikowaniu tego siedliska i określaniu zajmowanych przez nie powierzchni.

91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

Pan Adam Rapa – wyraził wątpliwości co do właściwości działań ochronnych na tym siedlisku polegających na odślanianiu nalotu.

Pan Tadeusz Mišta – kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – w odpowiedzi na powyższe wyjaśnił, że chodzi głównie o umożliwienie odnowy młodego pokolenia.

Pan Andrzej Książ – specjalista zagospodarowania lasu Nadleśnictwa Janów Lubelski – zaznaczył, że w łągach nie występują luki, a pojawia się turzyca, z którą nie jest w stanie poradzić sobie młode pokolenie nawet jeśli będzie naturalne odnowienie.

Pan Adam Rapa – zgodził się z przedmówcą i z uwagi na to, że turzyca to gatunek mocno inwazyjny należy ją usuwać.

Pan Tadeusz Mišta – kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – zwrócił jednak uwagę, że problemem jawi się efektywny sposób usuwania turzycy, a rozkładanie czarnej folii jest skuteczne tylko na małych płatach, nie wspominając o tym, że wygłusza to inne gatunki.

Pan Adam Rapa – zgodził się, że ochrona siedlisk zaburzonych jest bardzo skomplikowana, ale jego zdaniem siedliska przyrodnicze dobrze zachowane powinny być objęte ochroną bierną, zwłaszcza płaty starodrzewi na terenie rezerwatów, jako służące nie tylko samej kondycji siedlisk, ale ptakom i wilkowi.

91P0 wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*)

Pan Tadeusz Miśta – kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – postawił pytanie, czy w ogóle na nizinie można mówić o wyżynnym borze jodłowym, zwłaszcza że tutejsze jedliny nie mają odpowiednich dla tego siedliska składników runa. Wskazał na braki odpowiednich przewodników i opracowanych metodyk mogących rozstrzygnąć wątpliwe kwestie.

Pan Tadeusz Miśta – kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – wyraził sprzeciw codo stosowania ochrony biernej w stosunku do jedlin w rezerwacie „Lasy Janowskie”, ponieważ luki utworzą się za 30-40 lat, obecnie nie ma podrostu a pojawia się świerk, który to właśnie opanowuje luki.

Pan Andrzej Książ – specjalista zagospodarowania lasu Nadleśnictwa Janów Lubelski – zaznaczył, że w zabiegach pielęgnacyjnych uwzględnione było usuwanie świerka, ponadto występują tam jedliny jednowiekowe, które należy kształtować na wielowiekowe.

Pan Tadeusz Miśta – kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – wyjaśnił, że w miejscach, gdzie jodła ma właściwą strukturę nie planuje się działań ochronnych, a zupełne wyłączenie rezerwatów spod gospodarki leśnej spowoduje jedynie pogorszenie stanu siedlisk.

Pan Adam Rapa – stwierdził, że jedliny trwają od czasów ordynacji zamojskich.

Pan Tadeusz Miśta – kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – na powyższe skonstatował, że to raczej właśnie dzięki prowadzeniu gospodarki leśnej, a za czasów ordynacji była ona znacznie bardziej intensywna niż obecna.

Pan Dariusz Piasecki - naczelnik Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Lublinie – wyraził opinię, że tereny leśne niegdyś puszczańskie obecne są antropogeniczne, co wymaga interwencji, bo nie mamy do czynienia już z pierwotnie występującym naturalnym lasem. Ponadto Natura 2000 nie wyklucza prowadzenia gospodarki leśnej, rolnej, czy rybackiej. Stwierdził również, że rezerваты to odrębna kwestia, a celem PZO jest skupienie się na przedmiotach ochrony PLH060031 i wypracowanie takich działań ochronnych, aby nie doszło do pogorszenia ich stanu ochrony.

Pan Adam Rapa – złożył wniosek, aby w PZO jako działanie ochronne zapisać utrzymywanie starodrzewi, nie tylko z uwagi na siedliska przyrodnicze, ale również na przedmioty ochrony PLB060005 Lasy Janowskie, w tym m.in.: dzięcioły, sóweczkę, włośchatkę, głuszca.

Pan Dariusz Piasecki - naczelnik Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Lublinie – zwrócił uwagę, że na terenie Nadleśnictwa Janów Lubelski realizowany jest program małej retencji i należałoby go ująć w zadaniach ochronnych dla siedlisk bagiennych. Ponadto, odnosząc się do kwestii spuszczenia wody ze stawów, wyraził stanowisko, że należy podczas określania działań ochronnych należy zachować szczególną rozważę, podał przykład zagrożenia dla kumaka wobec zakazu spuszczenia wody.

Pan Tadeusz Miśta – kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – nadmienił, że sprawą problematyczną wielokrotnie podczas prac nad PZO jawi się kwestia dokonania wyboru przedmiotów ochrony traktowanych priorytetowo, ponieważ nie da się pogodzić wszystkich działań ochronnych dla wszystkich przedmiotów ochrony.

Pan Adam Rapa – złożył wniosek, aby wycięte drzewa w obrębie siedlisk grądów i jedlin pozostawiać w lesie. Ponadto, podając przykład rezerwatu „Marynopol” zwrócił uwagę na występowanie inwazyjnego gatunku niecierpka drobnokwiatowego, którego konkurencja nie pozwoli na odnawianie się jodły, a może on zagrozić również Lasom Janowskim. Postulował zatem o ujęcie w zadaniach ochronnych dla grądów i jedlin także usuwanie niecierpka.

Pan Tadeusz Miśta – kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – nadmienił, że system zastawek zaprojektowany w ramach realizacji programu małej retencji na terenie Nadleśnictwa Janów Lubelski jest niekompletny.

Pan Henryk Rązewski – nadleśniczy Nadleśnictwa Janów Lubelski – zabierając głos poinformował, że owszem system jest niekompletny ponieważ projekt podlegał różnym ograniczeniom, jednak nie ma żadnych przeszkód by w najbliższych latach system ten rozwijać i udoskonalać.

Pan Artur Kłosowski – nadleśniczy Nadleśnictwa Gościeradów – zaapelował, aby w PZO tereny poligonu, na których występują siedliska 2330, 4030, 6120 były opisane jako tereny niebezpieczne.

Przerwa

Po przerwie Pan Konstanty Kasperuk – szef produkcji BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – przystąpił do zaprezentowania działań ochronnych dla gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031.

Po prezentacji głos zabrali:

Pan Marcin Kolejko – ichtiobiolog, adiunkt UP w Lublinie – zapytał wykonawcę o źródło danych dla minoga strumieniowego.

Pan Konstanty Kasperuk – szef produkcji BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – wskazał na źródła literaturowe, głównie badania Radwana przeprowadzone w 1997 r.

Pan Marcin Kolejko – ichtiobiolog, adiunkt UP w Lublinie – poinformował, że jest w posiadaniu badań dotyczących ichtiofauny z 2008 r. obejmujących obszar PLH060031. Nadmienił ponadto, że przeprowadzono ocenę hydromorfologiczną koryta rzeki, aby móc właściwie scharakteryzować siedliska gatunków oraz, że badania uwzględniają inne gatunki

nie wymienione w dyrektywie, ale bardzo rzadkie i cenne dla lokalnych populacji. Podkreślił, że dane te należałoby skonfrontować z informacjami posiadanymi przez wykonawców PZO. Pan Konstanty Kasperuk – szef produkcji BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – przychylił się do propozycji przedmówcy.

Pan Marcin Kolejko – ichtiobiolog, adiunkt UP w Lublinie – zwrócił uwagę ponadto na istotną rolę mięczaków dla rozwoju różanki, w związku z czym w działaniach ochronnych dla tego gatunku należy uwzględniać ich monitoring. Poinformował też o występowaniu głowacza w rzece Rakowej i zagrożeniu dla niego ze strony pstrąga coraz liczniej reprezentowanego w rzekach, który po osiągnięciu odpowiednich wymiarów staje się drapieżnikiem. Odnośnie sumika na stawach stwierdził, że gatunek ten nie ma żadnych naturalnych wrogów. Należy zatem skupić się na eliminowaniu go ze zbiorników, a różankę i piskorza odławiać i przenosić do zbiorników zapasowych.

Pan Konstanty Kasperuk – szef produkcji BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – na zakończenie wyjaśnił, że pomimo nie stwierdzenia trzepli zielonej na obszarze Natura 2000 postanowiono pozostawić go jako przedmiot ochrony, gdyż jest on rozpowszechnionym gatunkiem, a występują tu potencjalne siedliska dla tego gatunku, natomiast w stosunku do szlaczkonia proponuje się wykreślenie go z listy przedmiotów ochrony, gdyż wg badań wykonanych przez Krzysztofa Pałkę od 2001 r. nie obserwuje się go na Lubelszczyźnie.

Następnie Pan Tadeusz Miśta – kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – zaprezentował działania ochronne dla sasanki otwartej i starodubu łąkowego, po czym przystąpił do omówienia proponowanych zmian granic i SDF.

Po prezentacji głos zabrali:

Pan Adam Rapa – stwierdził, że monitoring co sześć lat to za mało i złożył propozycję monitoringu populacji co 2 lata.

Pan Tadeusz Miśta – kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej BULiGL O/Lublin (wykonawca projektu PZO) – wyjaśnił, że ...

Rolnik – wystąpił z postulatem, aby w projekcie PZO odnieść się do zagrożenia jakim jest sytuowanie na obrzeżach obszaru Natura 2000 farm wiatrowych poprzez określenie strefy buforowej chroniącej obszar przed ich niekorzystnym oddziaływaniem.

Pan Tomasz Wąsik – naczelnik WST IW w Janowie Lubelskim RDOŚ w Lublinie – wyjaśnił procedurę oceny oddziaływania na środowisko dla farm wiatrowych, nadmienił również, że stanowią one zagrożenie nie tylko dla ptaków, ale i dla nietoperzy, a danych krajowych na których można się oprzeć nie ma wiele, a nie wszystkie zagraniczne można bezpośrednio ekstrapolować na nasze warunki, dlatego tak ważne są monitoringi przedrealizacyjne i porealizacyjne. Podkreślił, że w PZO znajdują się wskazania do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w kontekście zagrożenia ze strony lokalizowania w pobliżu ostoji farm wiatrowych.

Pan Antoni Sydor – przedstawiciel Klubu Żeglarskiego ZEFIR w Janowie Lubelskim – nadmienił, że w UE opracowuje się mapy wrażliwości dotyczące elementów przyrodniczych i środowiskowych i takie opracowania powinny być również wykonane w naszym kraju.

Pan Tomasz Wąsik – naczelnik WST IW w Janowie Lubelskim RDOŚ w Lublinie – poinformował, że w stosunku do rozwoju energetyki wiatrowej i nie tylko, mapy takie zawiera Wojewódzki Program Rozwoju Alternatywnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego.

Pan Artur Kłosowski – nadleśniczy Nadleśnictwa Gościeradów – zaproponował, by 6 oddziałów poniżej Małej Patelni nie włączać w obszar ostoi z uwagi na brak przedmiotów ochrony.

Następnie Pan Adam Rapa przedstawił autorską prezentację, w której przedstawił propozycje powiększenia granic ostoi PLH060031 do granic ostoi PLB060005 z wyłączeniem miejscowości.

Po prezentacji głos zabrali:

Pan Henryk Rązewski – nadleśniczy Nadleśnictwa Janów Lubelski – wyraził sprzeciw wobec takiej propozycji, gdyż jego zdaniem jest nierozsądna i obciążona poważnymi konsekwencjami dla różnych dokumentów planistycznych.

Pan Dariusz Piasecki - naczelnik Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Lublinie – odwołał się do rozporządzenia MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz stwierdził, że przedmiotem prac nad PZO są niezbędne korekty granic mające na celu m.in. wyznaczenie ich w sposób bardziej czytelny w terenie, a nie kwestie powiększania bądź zmniejszania całego obszaru.

Spotkanie dyskusyjne ZLW zakończyło się o godzinie 14.00, po czym uczestnicy udali się na poczęstunek obiadowy.

Sporządziła: Magdalena Sawicka

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W LUBLINIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

